

A pécsi Alternatív Színházi Műhely Alapítvány pályázata

(Janus Egyetemi Színház)

A történet

A *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* 1996-ban jött létre, és céljainak megvalósításáért életre hívta a Janus Egyetemi Színházat, ami az első évadát a *Pécsi Harmadik Színházban* töltötte. 1997 őszén a *Pécsi Tudományegyetemen* (akkor Janus Pannonius Tudományegyetem) megnyílt a *JESZ* első önálló játszóhelye, melynek támogatásába és fenntartásába is bekapcsolódott az egyetem.

1999-re a *Janus Egyetemi Színház* Pécssett fontos és elismert szereplője lett a város színházi életének. Bemutatói sikeresek voltak, eljutott a hazai legjelentősebb fesztiválokra (*Alternatív Szemle, Kortárs Drámafesztivál, ifj. Horváth István Nemzetközi Színjátós Fesztivál, POSZT Off*),

2000-ben a *JESZ* elvesztette játszóhelyét az egyetemen (födémje megrepedt, az épületrész életveszélyessé vált), és az egyetemi társulat a *Pécsi Nemzeti Színházban* tartotta az előadásait és a próbáit. 2003-ban aztán az PTE ismét önálló játszóhelyet alakított ki a *JESZ* számára. 2006-ban a *JESZ* fennállásának 10. évfordulója alkalmából az egyetem vezetése a társulatnak az „Egyetemi kultúráért” elnevezésű díjat adományozta. A következő években a szakmai munka sikeressége számos kritikában, hazai és külföldi díjban mutatkozott meg.

2011 nyarán átadták a *Zsolnay Kulturális Negyed*et. Az új létesítmény egyetemi részébe a *PTE Művészeti Kara, a Bölcsészkar* két tanszéke és a *Janus Egyetemi Színház* költözött. Ezzel a *JESZ* végleges és professzionális otthonra lett. A városi tulajdonú egyetemi bérlemény egy 150 négyzetméter alapterületű, 8 méter belmagasságú, körfüggönnyel, hűtés-fűtéssel rendelkező stúdióter, tágas öltözőkkel mosdókkal, zuhanyzókkal, mellette világosító és hangosító stúdiók, irodák, raktár és egy 80 négyzetméteres próbaterem szolgálja a színházat. A beköltözés 2011 augusztusában megtörtént, és azóta 2018-ig a *JESZ* huszonhat bemutatót tartott itt. 2017. január 22-én a húszéves *Janus Egyetemi Színház* az egyetemi színjátszás új modelljének kialakításáért, valamint magas színvonalú művészi munkájának elismeréseként *Csokonai Vitéz Mihály Közösségi Díjban* részesült.

A JESZ céljai és működése

A színház kezdettől folytatója kívánt lenni annak a hagyománynak, amely a 60-as, 70-es években a legendás egyetemi színjátós csoportok legjobbjainak munkásságát jellemezte. És folytatója kívánt lenni annak a pécsi hagyománynak is, amely a 80-as években az egyetemi színjátszást a hivatásos színészek bevonásával ötvözte.

Így a *Janus Egyetemi Színház* művészi gyakorlatában már 1998-ra kialakult az az alternatív forma, ami a színház működését a mai napig jellemzi: Társulatának magja (20-30 fő szinte az egyetem minden karáról érkező) egyetemistákból áll. A folyamatosan képzésen, tréningeken résztvevő egyetemista csapat, generációkba szerveződik, és 2-3 évenként megújul. Ehhez a közösséghez tartoznak még azok a hivatásos színészek és alkotók (rendezők, tervezők, zenészek), akik rendszeresen részt vesznek a *JESZ* előadásainak létrehozásában.

A *Janus Egyetemi Színház* a kezdetektől fogva több rendezővel dolgozik, és ez lehetővé teszi, hogy a társulat nyitott maradjon, és többfajta színházi nyelven legyen képes megszólalni.

A *JESZ* a kezdetektől repertoárt játszik. Ma már 40-50 fős nyitott társulatával évente 3-4 bemutatót tart, e mellett befogad előadásokat, így 80-90 alkalommal áll közönség elé. A *Janus Egyetemi Színház* előadásait évente 3000-5000 néző látja.

Ez a közönség elsősorban az egyetem hallgatóságából verbuválódik, de a színház fontosnak tartja a középiskolás generáció megszólítását, illetve számít a pécsi értelmiség érdeklődésére is.

A színház fesztiválszereplő és fesztiválszervező. Játszott *Romániában, Németországban, Litvániában, Szerbiában, Törökországban és Belgiumban*. 1999-től 10 alkalommal szervezte meg az *Egyetemi Színházak Fesztiválját*. Ezekon a fesztiválokon bemutatkozott több határon túli magyar együttes, és jelen volt *olasz, osztrák, litván, szerb, bolgár, lengyel, észt. orosz, szlovák, román, belga* egyetemi társulat.

A *JESZ* az évek során nemcsak működési struktúrájában professzionizálódott, hanem infrastrukturális körülményeiben is. A *Pécsi Tudományegyetem* felismerve, hogy a színházi működés közösségteremtő ereje fontos tényező lehet az egyetem imázsának kialakításában és a karok közötti integrációban, egyre erőteljesebben támogatta a színház tevékenységét, melynek eredményeképpen mára a *JESZ* a *PTE* szerves részévé vált. A *Janus Egyetemi Színház* az egyetem stúdiószínházaként működő szervezet lett, és a szenátus által meghatározott költségvetési keretből önálló gazdálkodást folytató egységgé vált.

A színházat a rektor által kinevezett igazgató irányítja, és az igazgató tevékenységét művészeti vezető is segíti. A színház főállásban foglalkoztat két technikust és egy művészeti titkárt, így a tervezés, szervezés, műszaki kiszolgálás terén is professzionális munka folyik.

Mindezek a körülmények azt mutatják és bizonyítják, hogy a *Janus Egyetemi Színház* működése során kialakított egy létező, élő, működő színházi modellt. Ez a modell egyedülálló az országban. Hisszük és valljuk, hogy követendő példa a *Janus Egyetemi Színház* működése, mert közösséget teremt, mert hivatásos mércével mérhető művészi értéket hoz létre, mert előadásaival ezekhez jut el, mert mobilis, mindig változó és újat kereső, mert a fiatal, értelmiségivé váló egyetemi hallgatóság számára kínál az egyéni tanuláson túl közösségi munkát, közös élményt, mert hagyományt folytat és visz tovább.

A *Janus Egyetemi Színház* működése, egyetemi beágyazottsága egyedülálló a hazai felsőoktatásban. A *JESZ-t* a húszéves folyamatos, magas művészi színvonalú munkája az európai egyetemi színházak élvonalába emelte. A színház fontos és elismert szereplője Pécs város művészeti életének, és részese a magyarországi szakmának is. Kapcsolatai kiterjednek az európai egyetemi színházak, a hazai alternatív és kőszínházak és a pécsi művészeti élet köreire.

A megújított kommunikáció

A *Janus Egyetemi Színház* munkájáról, előadásairól, programjairól 2000 óta lehetett tájékozódni egy belső fejlesztésű honlapról. Az ide látogató az ezredfordulóig minden előadást napra pontosan visszakereshetett. Ez a honlap most az egyetem informatikai rendszerét és tudását felhasználva megújult, korszerűvé vált. Az új portál 2016 júniusa óta lett elérhető, de szeptemberben a huszadik, jubileumi évadunk indulásakor vált teljessé.

Egy év tapasztalata azt mutatja, hogy a honlap nagyszerűen szolgálja a *JESZ* munkáját: tájékoztat, bepillantást nyújt a színház életébe, kapcsolatot tart a nézővel. A honlap látogatóinak és az előadásainkra érkező nézőinknek a száma bizonyoság erre.

Elsőszámú célközönségünk, az egyetemi polgárság hatékonyabb elérése érdekében a PTE karain kijelzőkön mozgóképes havi programajánlókkal folyamatosan jelen vagyunk, de e-mailban is megkeresünk minden egyetemistát és a facebook adta lehetőségeket is használjuk. A színház világa a pillanat világa, az itt és most világa. A jelen idejű hús-vér emberi cselekvéseket az emlékezet, a kritika, a képi rögzítő eszközök csak tökéletlenül képesek időtlenné tenni. Mégis a színházi emberben is él a vágy, hogy alkotásai fennmaradását biztosítsa. A Janus Egyetemi Színház fennállásának 20. évfordulójára kötetet jelentetett meg, melyben a JESZ addigi története mellett összes munkájának színlapja és munkatársai szerepelnek jó néhány fotóval.

Elismerések

A Janus Egyetemi Színház jubileumi, huszadik évada komoly szakmai és fenntartói díjakat hozott a színház számára.

Munkánkat figyelemmel kísérte és értékelte a helyi és szakmai sajtó. A 7óra7 című szakmai portál elismerő elemzéseket jelentetett meg több előadásunkról és a fesztiválunkról. A *mizantróp* című produkciónkat pedig a 2015/16-os évad 40 legfontosabb előadása közé válogatta be.

A díjak sorát a *Made in Pécs* című újság *nívódíja* nyitotta meg, amit az egyetem elismerése követett 2016 szeptemberében (*Egyetemi Kultúráért Díj*)

Novemberben a az általunk szervezett *X. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztiválon* a zsűri a JESZ társulatának (elismerve a *Kőműves Kelemen* című produkciónkat) *A Legjobb Együttes Díját* adományozta.

A *Magyar Kultúra Napján*, 2017. január 22-én Budapesten a kultúráért felelős állaltitkártól vehettük át a *Csokonai Vitéz Mihály-díjat*. Ezzel a Janus Egyetemi színház munkáját kormányzati szinten is elismerték.

2017 májusában a *Kőműves Kelemen* című produkciónk rangos, nagy múltú egyetemi színházi fórumon vett részt *Litvániában*. A vilniusi találkozó zsűrije a *három színészdíjjal és az együttes munkáját kiemelő díjjal* az egész társulatot is elismerésben részesítette.

2017. október 10-én a Janus Egyetemi Színház megkapta a Baranya Megyei Önkormányzat Kulturális, Művészeti és Sajtó Díját.

Kapcsolatok

A Janus Egyetemi Színház kiterjedt kapcsolatokkal rendelkezik az európai egyetemi színházi szcénában. A fesztiválszervezők várják a jelentkezésünket Belgrádtól Vilniusig és Liege-től Göppingenig. Országhatáron belül pedig különösen a debreceni és a szegedi egyetemi színházakkal tartjuk a kapcsolatot, és jelen vagyunk a fesztiváljaikon. Budapesten a Szkéné Színházban szoktuk megmutatni a legjobb előadásainkat, és igyekszünk teljesíteni a baranyai kisvárosok felkéréseit is.

Pécsett pedig a JESZ meghatározó részese a város kulturális életének, amelynek szinte minden szereplőjével együttműködik. A *Művészeti Karral* spontán kialakult a munkakapcsolat, hiszen egy épületben létezzük a Képzőművészeti Intézettel. Kölcsonösen, napi szinten és készségesen segítjük egymást. Ugyanígy jellemző a *Zsolnay Kulturális Negyeddel* és a *Bóbita Bábszínházzal* való együttműködés, de *Horvát Színházzal* is sokrétű a kapcsolatunk.

A JESZ megalakulása óta szoros kapcsolatban áll a *Pécsi Nemzeti Színházzal*, a színészek és alkotók kölcsönös vendégmunkái megszokott gyakorlattá váltak, de a PNSZ-ben több olyan asszisztens és sűgó is dolgozik, aki a JESZ-ben ismerte/tanulta meg a színházi munkát A JESZ számára fontos segítség, hogy jelmez-, kellékgényeinkkel a kőszínházhoz fordulhatunk.

Színházunk szerződéssel is megerősített, kölcsönösségen alapuló kapcsolatot ápol a Magyarországi Német Színházzal. Befogadjuk a DBU németnyelvű előadásait, cserébe pedig mi is rendszeresen bemutatkozhatunk Szekszárdon. Mindkét intézmény komoly közönségbázist talál a partner városában (Szekszárdon a PTE Illyés Gyula Karának hallgatói, Pécsen a német szakos hallgatók és a német nyelvet tanuló középiskolások.)

A megvalósult program (2017. március – 2018. február)

Továbbjártzott előadások

2015 óta játszottuk folyamatosan a *Hamlet* című darabunkat. 4 előadást 2017-ben is láthatott a közönségünk, és műsoron tarthattuk volna még a produkciót, de a társulatban történt változások ezt már nem tették lehetővé.

A 2016 áprilisában mutattuk be *A mizantróp* című előadást. Molière darabját a próbatermünkben játsszuk „szuper közeliben” kevés nézőnek nagy sikerrel. Az előadást az időszakban 13 alkalommal láthatták a nézőink. A darab a jubileumi évadunk sikerprodukciója volt.

A jubileumi évadunk elsőszámú bemutatója volt a *Kőműves Kelemen* című előadásunk. A társulatunk nagy részét felvonultató, a színészi munkában a mozgásra és az énekre koncentráló együttes játék elnyerte a szakma és a közönség elismerését is. Az előadás nemzetközi fesztiválokon (Pécsen és Vilniusban) is megállta a helyét. Az időszakban 3 alkalommal játszottuk.

Befogadott előadások, események

A szekszárdi nemzetiségi teátrum egyre több előadását lehet látni a JESZ-ben, amelyre a németül tanuló középiskolások és egyetemisták szívesen jönnek. Célunk, hogy az előadások látogatására egyre inkább megnyerjük a Pécsen tanuló német ajkú egyetemistákat is. A JESZ és a *Deutsche Bühne Ungarn* közötti szerződés kölcsönösségen alapul, ami azt jelenti, hogy az egyetemi színháznak is lehetősége van előadásait eljuttatni a PTE szekszárdi telephelyén tanuló hallgatók, egyetemi polgárok számára. Az időszakban kétszer láthatott a DBU révén német nyelvű előadást az érdeklődő néző.

A POSZT az évadban hatodik alkalommal tervezhetett a Janus Egyetemi Színházzal, mint a színházi találkozó helyszínével. A korábbi évekhez képest azonban most kevesebb napon, kevesebb előadást láthatott a JESZ közönsége. De a kaposvári és budapesti színművészeti egyetemek produkciói mellett a Janus Egyetemi Színház előadása (K – egy ország két lóért) is bekerült a POSZT programjába.

*Modern tánc*cal is foglalkozó JESZ-es színészek szervezték és nagy sikerrel bonyolították a JESZ-ben a Tánc Világnapja programsorozatát, és helyet adtunk koreográfusunk, Hágen Zsuzsa több táncprodukciójának is.

Továbbra is befogadtuk a *bohócdoktorok* képzési programjait és tréningjeit is.

Megkeresett bennünket a Baranya Megyei Rendőr- Főkapitányság, hogy adjunk helyet az „*Alkoss a biztonságért*” elnevezésű programsorozatuknak. Így fogadtuk be a program hét műkedvelő színjátszó előadását, melyeket a szervezők kérésére értékeltünk is.

A város kérésére örömmel és nem először fogadtuk az *Aradi Kamaraszínház* előadását. A vendéjáték nagy érdeklődést keltett.

A Janus Egyetemi Színház szomszédja a *PTE Művészeti Kara*. Természetes hát, hogy befogadjuk a Kar azon programjait, amelyek a mi tereinkben valósulhatnak meg a legideálisabban. Képzőművészeti vizsgabemutatók mellett a Bencsik István emlékkonferencia is megvalósulhatott a JESZ-ben.

A pécsi *Horvát Színház* épülete hosszú évek óta felújítás alatt áll. A nemzetiségi színház működését segítettük azzal, hogy évaduk egyik bemutatójának helyet adtunk.

A pécsi kötődési Bérczi Zsófia *Élőkép Színháza* izgalmas előadásokkal keresett meg bennünket, és Szőnyeg című produkciójukat tíz alkalommal mutathatták be a színházunkban.

Új bemutatók

K – egy ország két lóért

című előadásunk volt az időszak első bemutatója, és a fiatal Zakariás Máté rendezte. Kohlhaas Mihály története sok irodalmi feldolgozásban fogalmazódott meg. Gyötrő kérdései máig aktuálisak, a fiatalok számára megkerülhetetlenek (kitartás, hűség, bűn, igazság). A JESZ Zakariás Máté irányításával és Kautczky-Dallos Máté dramaturg segítségével saját Kohlhaas-történetet megfogalmazott meg. A látvány Kuti Leticia tervei alapján készült. A színészi alakítások közül kiemelkedik Kuti Gergely, Cserdi Zsolt és Tóth Benedek Ernő szerepformálása. Az előadás komoly sikert aratott, és a Szegedi Egyetemi Színházi Fesztiválon is megmérettetett – sikerrel. A darabot kilenc alkalommal tudtuk játszani az évadban.

Fluxus

címmel játszottuk az időszak második bemutatóját. A Janus Egyetemi Színház megalakulásától rendszeresen mutatott be avantgárd szerzőket, szövegeket. (Eiffel-torony násznépe, Gyász szív, Majakovszkij misztérium, En, Kassák Lajos, PróbaDaDa stb) Ezek az előadások a társulat egészét megmozgatták, a színészek képzését nagyban segítették, és a közönség is mindig szerette a produkciókat. Jubileumi évadunkban is folytattuk ezt a hagyományt, és Fluxus címmel Tóth András Ernő rendezésében olyan avantgárd akciószínházat hoztunk létre, amely a nézőt is bevonja a játékba, meghökkentő, humorral teli és elgondolkodtató. 17 színészünk dolgozik a darabban, amelyet az évadban hét alkalommal láthatott a közönség.

Medvevár, avagy tragikomédia a pannóniai Janus püspök futásáról és elragadtatásáról

című ősbemutató volt a JESZ 2017-es évének elsőszámú produkciója. A Janus Egyetemi Színház a pécsi egyetem alapításának évfordulójára nagyszabású tervet fogalmazott meg, melyet a Jubileumi Iroda támogatásban részesített. A terv lényege az volt, hogy a JESZ felkérésére, a JESZ társulata számára íróják egy történelmi dráma a XIV-XV. század korából. És ennek az eredeti drámának az ősbemutatójára, amit a Janus Egyetemi Színház legjobb erői visznek színre, a püspöki kertben (a középkori egyetem feltárt maradványai szomszédságában) az egyetemalapítás születésnapjának előestéjén kerüljön sor. A munka 2016 tavaszán kezdődött, amikor felkértük Keresztesi József Pécssett élő, és itt diplomázott író, aki Szerelmem, Majomúr! címmel már írt a színházunk számára sikeres darabot, hogy írja meg a drámát. Megegyeztük a témában is: színdarabunk Janus Pannonius életének utolsó napját fogja idézni. 2016 nyarán ezzel a tudással kerestük meg Kocsis Gergelyt, a budapesti Katona József Színház Jászai-díjas színészét, a Színművészeti Egyetem tanárát, aki Pécssett a PTE hallgatója is volt és a JESZ-ben többször vállalt már színészi feladatokat. A művész elvállalta, hogy rendezője lesz a produkciónak. 2017 tavaszáig sok-sok konzultáció, megbeszélés, vita után megszületett a darab, a szereposztás, a rendezői koncepció. A szerepeket a Janus Egyetemi Színház aktív és legjobb tagjaira írta a szerző (Inhof László, Inhof Kornél, Pásztó Renáta, Szabó Márk József, Vlasits Barbara, Ágoston Gáspár, Zakariás Máté, László Virág, Kuti Gergely, Tóth András Ernő), Janus Pannonius megformálására pedig Czéh Dánielt, a Bóbita Bábszínház színészét, a JESZ korábbi tagját hívtuk vissza.

Az olvasópróbát 2017 júniusában tartottuk, ahol megfogalmazódott az az igény, hogy a darabot a díszbemutatót követően a színház 17/18-as évadában játsszuk rendszeresen a JESZ-ben. Ezt figyelembe véve a próbafolyamat legnagyobb részét augusztusban végezte el a társulat. 2017. augusztus 23-án tartottuk meg a JESZ-ben a házi bemutatót. A próbákkal

párhuzamosan folyt az egyházmegyével az egyeztetés (a darabot elfogadták, kiválasztottuk a püspöki kertben a konkrét helyszínt, megbeszéltük a feltételeket).

Az időjárás kegyes volt hozzánk. Jó idő volt a kitelepülés idején, a szabadtéri próbák alatt is és díszbemutatón is csillagfényes volt az égbolt. A helyszínre 80 fős nézőteret tudtunk építeni, és a meghívottak közül sokan eljöttek. Megtisztelte az előadást és gratulált a társulatnak a pécsi püspök és az egyházmegye több képviselője, jelen volt az egyetem vezetése és több professzora, oktatója, a város részéről pedig a kulturális bizottság elnöke. De jelen voltak a sajtó és a színházi szakma képviselői is.

Az előadás sikert aratott. A nézői reakciók, a taps, az előadást követő beszélgetések egyértelműen pozitív visszajelzést adtak.

A Janus Egyetemi Színház életében egyszeri és megismételhetetlen pillanat volt a székesegyház tőszomszédságában a hangulatos kertben, a csillagfényes éjszakában játszani.

Egy 21. századi posztmodern kortárs dráma idézte meg Janus Pannoniust és Mátyás korát. A szöveg sokfajta nyelvi stílust használt, de tele volt költői gesztusokkal. A profán és az isteni ütközött a mondatokban rendre. A fikció simult a történelmi tényekhez, a darab dramaturgiai felépítése feszes volt. A rendezés az írói materiában az emberit, a hétköznapit, a mai ember számára érthetőt kereste és a szituációkban ezt igyekezett fölmutatni. Az előadás záróképe a kertben különösen hatásos és érzelmeket hordozó volt. Az alakítások, a színészi játék professzionális, impulzív és lebilincselő volt. Minden figurának volt emlékezetes pillanata. A színészi teljesítmények közül külön ki kell emelni Czéh Dániel szerepformálását: magával ragadó volt. Rozs Tamás zenéje jó hangulatokat teremtett. Kuti Letícia látványvilága pedig hagyta érvényesülni a kert szépségét, levegőjét, de tárgyaival, ruháival mégis saját világot teremtett. Az előadást a díszbemutatót követően 11-szer játszottuk a JESZ-ben.

Vérnász

Színházunk 2017. október végén mutatta be a drámát. Federico Garcia Lorca balladisztikus műve a titokzatosság, a férfi és a nő, az élet és a halál, a szerelem és a szenvedély tragédiája. A közösség évszázados hagyománya, normái kerülnek szembe a szerelmesek önsorsrontó vágyaival. Ma is létező tragikus konfliktus ez. Mikuli János rendezői irányításával, Hágen Zsuzsa (mozgás), Kopeczky Péter (zene), Herczig Zsófia (látvány) alkotói közreműködésével a JESZ fiatal, egyetemista tagjai kísérelték meg érvényes előadás létrehozását. Egyetemista színészeink, akik az Örömcskék, vétkecskék és Kőműves Kelemen című előadásokban főleg az együttes játék, a mozgás és az éneklés, a hiteles színpadi jelenlét tekintetében szereztek eddig tapasztalatokat, most a *Vérnász* a klasszikus szerepformálás lehetőségét kínálta számukra. Az előadás létrehozása nagy feladat, igazi próbatétel volt. Az eddigi 11 előadás sikere, nézői reakciói azt mutatják, hogy a munka sikeres volt.

Vendégszereplések

A Janus Egyetemi Színház hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere kiterjedt és élő. Különösen igaz ez most, amikor nagy sikerrel rendeztük meg a X. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fesztivált. Ennek következménye volt, hogy meghívtak bennünket Vilniusba. (Produkciónk négy díjat is kapott.) A hazai egyetemi fesztiválokra is jelen voltunk: Szegeden és Debrecenben is sikerrel szerepeltünk. Hosszú évek után jubileumi évadunkban Budapesten is bemutatkozhattunk. A mizantróp című előadásunkat meghívta a Szkéné Színház. A Deutsche Bühne Ungarn felújítása után ismét játszhattunk Szekszárdon a PTE ott tanuló hallgatóinak.

Táblázatok, kimutatások

Sor-szám	Az előadás szerzője	Az előadás címe	Társulat	A társulat székhelye	Az előadások száma	Nézőszám (fő)
Saját előadások						
1.	Shakespeare	Hamlet			4	290
2.	Moliére	A mizantróp			11	633
3.	Népballada nyomán	Kőműves Kelemen			3	298
4.	Kleist nyomán	K – egy ország két lóért			12	759
5.	Több szerző	Fluxus			7	273
6.	Keresztesi József	Medvevár			13	902
7.	Lorca	Vérnász			11	654
Saját előadások összesen:					61	3809
Vendégelőadások						
1.		Rejtelmek, ha zengenek	Hágen Mozgásműhely	Pécs	1	48
2.		"Forrás és szárny"	PTE Integrált Művészeti Csoport	Pécs	1	50
3.		Vrizino kolo	Horvát Színház	Pécs	1	50
4.		A szőnyeg	Élőkép Színház	Budapest	10	38
5.		A repülő gyermek	Deutsche Bühne	Szekszárd	2	146
6.		A teljesség felé	PTE Integrált Művészeti Csoport	Pécs	1	52
7.		Tánc Világnapja Minifesztivál	Talking Bodies	Pécs	1	53
8.		„Alkoss a biztonságért!”	Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság	Pécs	1	96
9.		Rudolf Hess tízparancsolata	Aradi Kamaraszínház	Arad (Románia)	1	108
10.		Hetedhét országon túl	Hágen Mozgásműhely	Pécs	1	75
11.		Bencsik emlékkonferencia	PTE Művészeti Kar	Pécs	1	60
		S.Ö.R.	Csiky Gergely Színház	Kaposvár	1	70
Vendégelőadások (POSZT 2017)						
12.		Caligula helytartója	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	1	41
13.		Túlóra	Színművészeti Egyetem	Budapest	1	40
14.		Elza K	Színművészeti Egyetem	Budapest	1	13
15.		Woyzeck	Színművészeti Egyetem	Budapest	1	56
Vendégelőadások összesen:					25	926
Összesen:					86	4805

A 2016-17-es évadban a Janus Egyetemi Színházon kívül előadott produkciók

<i>Sor-szám</i>	<i>Az előadás szerzője</i>	<i>Az előadás címe</i>	<i>Intézmény</i>	<i>Játszóhely</i>	<i>Az előadások száma (db)</i>	<i>Nézőszám (fő)</i>
A JESZ előadásai Magyarországon						
1.	Moliere	A mizantrop	DESZ Fesztivál	Debrecen	1	74
2.	Kleist nyomán	K – egy ország két lóért	SZESZ Fesztivál	Szeged	1	52
3.	Moliere	A mizantrop	Szkéné Színház	Budapest	1	130
4.	Moliere	A mizantrop	Deutsche Bühne Ungarn	Szekszárd	1	80
5.	Keresztesi József	Medvevár	Pécsi Egyházmegye	Pécs, Püspökkert	1	82
A JESZ előadásai külföldön						
6.	Népballada nyomán	Kömüves Kelemen	XVIII. Nemzetközi Egyetemi Színházi Fórum	Litvánia, Vilnius	1	153
Összesen:					6	571

Pénzügyi mutatók, 2017

Bevételek:

EMMI pályázati támogatás	0 ezer forint
NKA produkciós pályázat (A tékozló fiú (az időszakban beérkezett, de még fel nem használt pénz) 1%)	500 ezer forint
Előző évi maradvány	25 ezer forint
<u>Egyéb támogatás</u>	<u>200 ezer forint</u>
Összesen:	100 ezer forint
	825 ezer forint

Kiadások

A vilniusi fesztivál utazási költségére	100 ezer forint
<u>működési költségekre</u>	<u>90 ezer forint</u>
Összesen:	190 ezer forint

A JESZ finanszírozása alapítása óta két pilléren nyugszik: az egyik az egyetem támogatása, a másik az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* pályázati tevékenysége. 2017 alapítványunk pályázatát ugyan 5 millió forinttal támogatandónak ítélte a kuratórium, de a

forráshiányos csoportba sorolta. Így az év programjának finanszírozása túlnyomórészt a Pécsi tudományegyetemre hárult

2017. évben a *Janus Egyetemi Színház* a **PTE 24500 ezer** forinttal támogatta, amihez még a 650. évfordulós programsorozat egyetemi pályázatain 7000 ezer forintot kaptunk. Ez a támogatás nem az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* elszámolási, könyvelési rendszerében jelenik meg (egyetemi elszámolás, ösztöndíj, közalkalmazotti munkabér). Ezért az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* a *Janus Egyetemi Színház* programjaiért, előadásaiért túlnyomórészt egyetemista nézőitől nem szed belépődíjat, előadásai ingyenesek.

Meggyőződésünk, hogy egyedülálló színházi modellünk példaértékű és követésre méltó, de az egyetemi pályázati lehetőségek szűkülése miatt egyre nagyobb erőfeszítéseket kell tennünk az előadások kiállításáért és a színház „láthatóságáért”. Ezért kérjük a pályázati támogatást.

A Janus Egyetemi Színház 2018. évi programja (2018. március – 2019. február)

Műsoron tartott produkciók

Medvevár című produkciónkat, melyet az egyetem jubileumi ünneppsorozathoz kapcsolódóan hoztunk létre '17 augusztusban mutattuk be, és szeretnénk az időszakban minél többet játszani. Az egyeztetés azonban nem lesz könnyű, hiszen a játszóik közül négyen három kőszínházban dolgoznak főállásban. De a darab sikere, pécsisége, történelmi témája és kortárs formája, frissessége arra készíten bennünket, hogy mindent megtegyünk azért, hogy sokszor tűzhessük műsorra az előadást. Keressük a lehetőségét annak is, hogy a darabot a fővárosban és/vagy más településeken is bemutassuk.

Fluxus című akciószínházunk továbbjátzását is tervezzük. Társulatunk többsége dolgozik a darabban, és sajnos közülük néhányan Budapesten folytatják tanulmányaikat, így a darab felújítása és életben tartása nem egyszerű. Meg kell oldanunk azonban, mert a produkciót igényli a közönségünk.

A mizantróp című produkciónkat, már sokat játszottuk, de biztosan nem eleget, mert nézőink folyamatosan jelzik, hogy látni szeretnék. A produkció műsoron tartása érdekében több szerepcserre, beugrás történt már, ami fel is frissítette az előadást, így nincs akadálya annak, hogy folyamatosan játsszuk a darabot.

Vérnász című előadásunkat 2017 októberében mutattuk be. Az előadás sikerét jelzi, hogy már több mint tízszer játszottuk. Természetesen továbbra is műsoron tartjuk, és szeretnénk, ha más városokban is megmutathatnánk.

Új bemutatók

A tékozló fiú

A tékozló fiú címmel 2018. március 25-én tervezzük bemutatni azt az eredeti művet, ami a reformáció 500. évfordulója alkalmából protestáns iskoladramák és a társulat improvizációinak felhasználásával ír és rendez Tóth András Ernő. A tékozló fiú közismert, klasszikus példázat. Történetére elég csak utalni ahhoz, hogy erkölcsi tanulságok sorát tudjuk felidézni. Pedig a fiú nevét sem ismerjük, csak azt tudjuk, hogy vállalja a konfliktust apjával, elhagyja családját, bűnbe esik, megbűnhődik, megérti helyzetét, hazatér, tanulságul szolgáló példát ad. Alapelemek. De nem ismerjük a történet részleteit, a konfliktus igazi alapját, a megbűnhődés stációit, a megértés fázisait, a hazatérés gyötrelmét. Ezeket a fehér foltokat szeretnénk kitölteni/modern színházi eszközökkel, viteszínházi, visszaidézős, a drámai időt széttörő formával belenézni a szereplők motivációiba, választási lehetőségeibe, kényszerpályáiba./

A protestáns iskoladramákat a XVIII. században nem a „gyönyörködtetés” céljával, hanem az azt megnéző diákok okulására írták a sokszor nevüket fel sem tüntető szerzők. Mi nem gondoljuk, hogy lennének, lehetnének olyan tudás birtokában, hogy megmondhassuk mi a bűn, mi a megbocsájtás, a megtérés, a vezeklés, a megértés, a hit vagy a hitetlenség oka, fő ismerve. Ez „modern” korunkban, ahol már nem a „csillagos ég a megmutatója a bejárható utak térképének”, ahol már alig-alig találunk szilárd viszonyítási pontokat az erkölcsi dilemmákban, talán nem is lenne helyes. De szeretnénk megtudni, méghozzá nagy pontossággal, hogy mit tudunk a fenti alapfogalmakról, tudunk-e róluk legalább vitatkozni, képesek vagyunk-e artikulált formába kimondani véleményünket. A színpadi forma is szeretné követni ezt a keresést. Ülünk, beszélgetünk, és ha fontos lesz a mondanivaló, talán fel is állunk...

Trauma

„Mindannyiunkat érnek traumák. A nagyobbakat sokszor titkoljuk. A környezetünk ezért sokszor nem ért minket, mert nem ismeri a viselkedésünket befolyásoló motívumokat. Aztán szép lassan mi is olyan mélyre próbáljuk temetni magunkban az okokat, hogy azok lehetőleg álmunkba se jöjjenek elő. Egy idő után aztán elő se jönnek, csak marad a dadogás, a félelem, a pánik és az undor. Csupa gúzsba kötő érzés. Megszabadulni tőlük valóságos művészet!

A próbafolyamat célja, hogy az alkotók saját élményanyagukból létrehozzanak egy tőlük független történetet. A gyerekkortól indulunk, a gyerekkori traumáktól. Ki mire emlékszik, kinek mi égett be? A tartós emlékezet garantálja, hogy, legalább a mesélő számára fontos, igaz történetekkel szembesüljünk. Majd haladunk előre az időben, mert a célunk: a jelen idő. Megkísérlünk kapcsolódási pontokat keresni a történetek között, párhuzamokat, hogy megtalálhassuk az „általánost az egyediben”. A személyes körök metszéspontjaira fókuszálunk, a globális traumákra, az ismétlődésekre, "szorongásmintákra", hogy képesek legyünk kilépni önmagunkból, tágitani az együttérzés körét. Csak ezt követően alkotjuk meg a szerepeket, akiket „visszahelyezünk” a saját történeteikbe és ott az új találkozásokból új jelenetsort, egy közös „drámát” hozunk létre.” – Fogalmaz Funk Iván rendező, aki Zakariás Máté és Hollósi Orsolya főszereplésével hoz létre színdarabot. A bemutatót április végére tervezzük.

Kávéház

Az évad utolsó bemutatóját Zakariás Máté viszi színre. A vígjáték színpadra állításról így gondolkodik a fiatal rendező: „Carlo Goldoni A kávéház című darabját egy térspecifikus előadáskíséretnek tartom. Ahol a történet egyetlen közösségi térben játszódik, melynek levegőjében sorsok találkoznak, és próbálják megoldani életük apró problémáit. Egy sok szereplős, komoly összjátékot igénylő szöveg, melyben a társulat nagy része szép feladat előtt állhat.

Carlo Goldoni A kávéház című darabját, a jó és a rossz, az erkölcs és az erkölcstelenség mezsgyéjén egy fiatal ember lelkéért való küzdelem darabjaként szokták emlegetni.

Ezt a fonalat felvéve próbáljuk meg definiálni magunkat fiatal alkotókként egy vidéki városban, egy kisközösségben.

A dráma lehetővé teszi, hogy önmagunkra alkalmazzuk a szöveget, s így napjainkra vonatkoztathassuk a darabban foglaltakat. Nem egy 18. századi komédia eljátszásának lehetőségeit keressük, hanem az önértelmezés alkalmát szeretnénk megtalálni a játékban. Nem utolsósorban pedig kiválóan kiosztható a társulat színészei között. A JESZ társulata teljesen alkalmas a sok színészt megmozgató produkció színpadra állítására, és - nem mellékesen - szép alakításokra is lehetőséget ad a szöveg. Fontos része a darabnak Ridolfo – Don Marzio csatározása. Az egyik mindenáron az emberek segítségével dolgozik, míg a másik pletykálgalással és bonyodalmak kreálásával foglalkozik, de mindvégig egy fiatalember sorsa van a terítéken. Erre a hármas tengelyre kiváló színészek vannak a Janus Egyetemi Színház társulatában

Hogy mit jelent ma egy ilyen kisvárosi közegben élni? Például Pécsen, ebben a városban, ami elég messze van Budapesttől, ahhoz, hogy az ember elszigetelve érezhesse magát a nyüzsgéstől. Egy városban, ahol mindenki ismer mindenkit, és ahol az egyéneket nem lehet önmagában nézni, hanem életüket nagyban határozza meg a környezetük, és kollektív lelkiállapotuk.

A darabot Kautzky-Dallos Mátéval, a Színház és Filmművészeti Egyetem ötödéves dramaturgia szakos hallgatóval dolgoznánk át a társulatra, a látványért pedig, Kuti Leticia Magyar Képzőművészeti Egyetem látványtervező szakos hallgatója felel.”

Szeget szeggel

2018/19 telén szeretnénk bemutatni Shakespeare darabját.

A Janus Egyetemi Színház a kísérletező kortárs és avantgárd darabok mellett mindig nagy hangsúlyt fektetett klasszikus drámák bemutatására is. Ennek oka egyrészt a közönség részéről tapasztalt igény volt, ami összecsengett azzal az elgondolással, hogy egy modern formanyelvi megoldásokhoz szokott társulat talán képes lehet arra, hogy a „nagy műveket” friss energiákkal, sajátos, csak rájuk jellemző fénytörésben vizsgálja. Erre a feladatra természetesen csak akkor szabad vállalkozni, ha a társulat művészi ereje reményt ad a sikerre. A JESZ immár több mint két évtizede dolgozó társulata, a természetes folyamatos cserélődések ellenére is – vagy éppen azok okán – képes volt ezeket az erőket összegyűjteni, és egy sajátos, bátor, lényegre törő stílussá kovácsolni. Ebben a stílusban a fő csapás - mint minden rendes egyetemi színházban - a fiatalság korlátlan vágyainak és szenvedélyeinek a minket körülvevő világgal való összeütközésének vagy tragikus vagy szépséges lehetőséget kínáló végig gondolásában rejlik. Így sikerült a Tartuffe, a Csongor és Tünde, az Ármány és szerelem, a Hamlet, A holdbeli csónakos, A mizantróp vagy a Kohlhaas Mihály színrevitelével nem belesimulni a hagyományos repertoár színházi hagyományokba, hanem ellenkezőleg, valós helyen sikerült kezelni a darabok esztétikai és társadalmi értékeit.

A Hamlet bemutatóján részt vett Nádasdy Ádám, aki nagy örömeinkre oly lelkesen fogadta az előadást, hogy azonnal felajánlotta a JESZ számára akkor friss Szeget szeggel fordítását! A szöveg tehát / szerzőn, fordítón nem múlik / garantáltan jó, a darab problematikája igazán érdekes: egy magán-és közéleti erkölcstelenségben fetregő városban (országban) van-e lehetőség az értékek helyreállítására? Egyáltalán kinek van, ha van, ehhez ereje, tehetsége, kurázsija és tiszta etikai mércéje? A fentiekből látható a vállalás lényege: azt vizsgáljuk, hogy fiataljainkban megvannak-e ezek a karakteres erők? És mit kell tenni, ha IGEN, és pláne – ebbe egyelőre bele se gondolunk – ha NEM!?

A Janus Egyetemi Színház Shakespeare: Szeget szeggel – Kettős mérce című darabját Nádasdy Ádám fordításában Tóth András Ernő rendezői irányításával Zakariás Máté, Vlasics Barbara, Inhof László, Pásztó Renáta, Ágoston Gáspár főszereplésével kívánja bemutatni

Tréning és tábor

A Janus Egyetemi Színház társulata szükségszerűen időről, időre megújul. 2018-ban szeretnénk felújítani azt a hagyományunkat, hogy az újonnan jelentkező színészeinket augusztus utolsó hetében intenzív képzésben részesítjük. Ennek érdekében tábort szervezünk egy kicsi faluban a világtól elzárva, hogy a fiatalok csak a színházra, magukra és egymásra figyelhessenek. A színészképzés programjában már szerepel az is, hogy egy közönségnek megmutatható produktum is létrejöjjön. A tábor és képzés szakmai programját Zakariás Máté vezeti és a tapasztaltabb színészeink segítik.

Befogadó program

A szekszárdi nemzetiségi teátrum egyre több előadását lehet látni a JESZ-ben, amelyre a németül tanuló középiskolások és egyetemisták szívesen jönnek. Célunk, hogy az előadások látogatására egyre inkább megnyerjük a Pécssett tanuló német ajkú egyetemistákat is. A JESZ és a DBU közötti szerződés kölcsönösségen alapul, ami azt jelenti, hogy az egyetemi színháznak is lehetősége van előadásait eljuttatni a PTE szekszárdi telephelyén tanuló hallgatók, egyetemi polgárok számára.

A POSZT az évadban hetedik alkalommal tervezhet a Janus Egyetemi Színházzal, mint a színházi találkozó helyszínével. Most is arra számítunk, hogy a hazai és magyar nyelvű külföldi színművészeti egyetemek előadásait fogjuk vendégül látni, de arra is volt már példa, hogy a JESZ helyszíne volt versenyprodukciónak is.

Továbbra is helyet adunk a *bohócdoktorok képzési* programjainak, tréningjeinek.

Ebben az évadban is tervezzük a budapesti Élőkép Színház néhány előadásának befogadását. Ezen kívül tervezzük, hogy helyet adunk a *kortárs tánc* pécsi képviselőinek. A JESZ-ben színészként is dolgozó Rab Alexandra és Veres Flóra a Tánc Világnapján szerveznek programot, Hágen Zsuzsa pedig, aki színházunk több előadásának volt a koreográfusa mozgásműhelyének előadásait mutatja be nálunk.

A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara szomszédságában dolgozunk. Az együttműködés természetes. A JESZ díszletek, installációk, zenei segítség kérdéseiben a kar oktatóihoz és hallgatóihoz fordul, mi pedig, ha kérjük, teret adunk a képzőművészeti és zenei vizsgabemutatóiknak.

Vendégszereplések

A Janus Egyetemi Színház nemzetközi kapcsolatrendszere kiterjedt és élő. Különösen igaz ez most, amikor 2016-ban nagy sikerrel bonyolítottuk le a X. jubileumi fesztiválunkat. Ennek köszönhetően szerepelhettünk Vilniusban, s kaptunk meghívást Belgiumból, de eljutott hozzánk egy római fesztiválfelhívás is. Amennyiben Szegeden és Debrecenben ismét sikerül egyetemi színházi fesztivált szervezni, ott a helyünk. Szeretnénk a *Medvevár* című produkciónkat a fővárosban és/vagy kortárs drámafesztiválon bemutatni. Szekszárdra ebben az évadban is szeretnénk vinni előadást az ottani egyetemi polgárok számára. Ezen kívül minden meghívásnak örülünk, és próbálunk eleget tenni, ha a technikai feltételek biztosítottak, és az utazáshoz rendelkezésre áll a pénz.

**Az Alternatív Színházi Műhely Alapítvány tervezett költségvetése 2018-ben
(2018. március – 2019. február)**

Kiadások

1. Az színházi előadások létrehozásához	
<i>a./ új bemutatók</i>	
Dologi kiadások	1000e Ft
Megbízási díjak	2600e Ft
<i>b./ Futó produkciók műsoron tartása</i>	
Megbízási díjak	2000e Ft
Dologi kiadások	200e Ft
3. Műhelymunkához (tábor és tréning)	300e Ft
4. Működési költségekhez	
dologi kiadások, megbízási díjak	50e Ft
<hr/>	
<i>Kiadások összesen</i>	<i>6250e Ft</i>

Bevételek

2. Egyéb pályázatok /NKA/	500e Ft
3. Egyéb bevétel (adományok)	200e Ft
3. Elnyert NKA pályázat	500e Ft
4. 2016-ból áthozott összeg	50e Ft
<hr/>	
Összesen	1 250e Ft

*

2018. évben a *Janus Egyetemi Színház* a *PTE* továbbra is támogatni fogja, és valószínű, hogy a *JESZ* költségvetése 25 millió forint körül lesz.

Ez a támogatás nem az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* elszámolási, könyvelési rendszerében jelenik meg. (egyetemi elszámolás, ösztöndíj, közalkalmazotti munkabér) Ezért az *Alternatív Színházi Műhely Alapítvány* a *Janus Egyetemi Színház* programjaiért, előadásaiért túlnyomórészt egyetemista nézőitől nem szed belépődíjat, előadásai ingyenesek.

Az Alternatív Színházi Műhely Alapítvány, a *Janus Egyetemi Színház* programjának megvalósításához, a költségvetés tervezete alapján, **5 000 ezer forint** elnyeréséért nyújtja be a pályázatát.

Pécs, 2018. február 13.

Mikuli János
a kuratórium elnöke

ALTERNATÍV SZÍNHÁZI
MŰHELY ALAPÍTVÁNY
7625 Pécs, István utca 25/2.
Adószám: 18307948-1-02